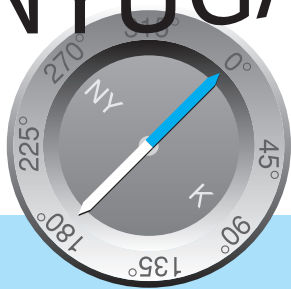

NYUGAT-MECSEKI Tájoló

Bakonya, Boda, Bükkösd, Cserdi, Cserkút, Helesfa, Hetvehely, Kővágószőlős, Kővágótöttös

Élünk a lehetőségekkel

Interjú Kovács Győzővel, az NYMTIT elnökével

Az NYMTIT és az RHK Kft. együttműködése garancia a térség fejlődéséhez

Elnök úr, hogyan foglalná össze a hamarosan véget érő esztendő eredményeit?

Az év elején, a hagyományokhoz híven megkötöttük a megállapodást a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft-vel az idei programjaink megvalósításáról, melynek részleteiről a tagtelepülések is meggyeztek. Nagy sikert aratott februárban az a tájékoztató körút, melyet két évente rendezünk meg az RHK szakembereinek bevonásával, és célja, hogy folyamatosan tájékoztassa a tagtelepülések lakóit a Társaság tervezett kutatótevékenységéről, és felfrissítse az ezzel összefüggő ismereteket. Az idei szakmai utunk célpontja az angliai Sellafield volt, ahol hasznos ta-

paszlatokra tettünk szert polgármestertársaimmal együtt, és láttuk, hogy milyen problémákat vet fel, ha egy tervezett tároló kapcsán nem csak az érintett települések, hanem távolabbi területek lakói is beleszólhatnak a döntésekbe. Jó kapcsolatot sikerült kialakítani az ottani társulással, melynek egyik eredménye, hogy elnökük ellátogatott az idei, jubileumi Tájoló Napra, ahol előadást is tartott. A visszajelzések és a személyes benyomásaim alapján elmondhatom, hogy a tájékoztató körút, az általános iskolások számára májusban megrendezett Niels Bohr fizika és kémia verseny, és persze maga a Tájoló Nap is nagyon fontos szerepet játszanak abban, hogy mint ahogy azt az idei közvélemény-

A J Á N L Ó

Falvak hírei

Szokásos rövidhíreink ismét betekintést engednek a tagtelepüléseken zajló eseményekbe, valamint hírt adunk a fontosabb önkormányzati fejlesztésekről is.

(2-3. oldal)

Képriport a 2013-as esztendőről

A térségi társulás legfontosabb idei történéseiről egy képriport keretében számolunk be olvasóinknak.

(4. oldal)

További beruházásokat tervez az RHK Kft.

A hagyományokhoz híven, ez alkalommal is megtartotta budapesti évzáró sajtótájékoztatóját a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. Az eseménynek a Nyugat-Mecseket érintő vonatkozásai is voltak.

(5. oldal)

Vendégoldal

Állandó vendégszerzőnk, Dr. Szentgyörgyi Zsuzsa ez alkalommal az RHK Kft. tizenötödik születésnapja kapcsán osztja meg gondolatait a társaság által végzett munka jelentőségéről és az ott dolgozó szakemberek felkészültségéről.

(7. oldal)

kutatás is bizonyította, a nyugat-mecseki lakosok jól informáltak a radioaktív hulladék-elhelyezéssel kapcsolatos hosszú távú célokról. Ezek a programok a jövőben is központi szerepet kell, hogy betöltsenek. Mindemellert rendszeresen megtartottuk

(folytatás a 3. oldalon)

Minden kedves olvasónknak békességben, egészségben gazdag karácsonyi ünnepeket és boldog új esztendőt kívánunk!

FALVAK HÍREI

BAKONYA

Az önkormányzat saját forrást felhasználva, befejezte a csapadékvíz-elvezető árok kiépítését a Móricz Zsigmond utcában.

Befejeződött az Idősek Nappali Napközi Otthonának és a Családi Napközi épületének külső festése, valamint az iroda felújítása. A munkálatokat a helyi közmunkások segítségével végezték el, akik emellett már megkezdték a hófogók kihegyezését is.

Lezárult a látogatóközpont közbeszerzési eljárásának pályázati szakasza, ha az időjárás engedi, a kivitelezési munkák még az idén elkezdődhetnek.

December 2-án kreatív délutánt szervezett az önkormányzat, a Roma Nemzetiségi Önkormányzat és a Családsegítő Szolgálat a településen élő gyermekek számára.

BODA

Kovács Győző, a település polgármestere fórumot szervezett a faluházban a Mező Imre út névváltozásával kapcsolatban. A megbeszélésen az utcában lakó érintettek elemezték a változtatással kapcsolatos lehetőségeket.

December 6-án Mikulás napi ünnepséget rendeztek a bodai faluházban, ahol minden gyermek ajándékban részesülhetett. Ugyanitt december 8-án a szépkorúakat vendégelték meg egy ebéddel, és egyszeri, pénzügyi támogatást adtak át a megjelenteknek.

A START mezőgazdasági programban megtermelt burgonyát, hagymát, sütőtököt, valamint helyben készített sűrített paradicsomot és lekvárokat vehetett át a település iskolájának konyhája az önkormányzattól.

BÜKKÖSD

A Magyar Vidékfejlesztési Hivatal pályázati forrásának segítségével egy MTZ traktor és ahhoz szükséges tartozékok vásárlását tervezi az önkormányzat, 10 millió forint értékben.

A beruházás a START munkaprogramban, és olyan feladatok ellátásában, mint például a hó eltakarítása is nagy segítségére lesz a településnek.

Saját erőforrás és az NYMTIT-től érkező támogatás segítségével a belterületi összekötő utak javítását, kátyúzását is el tudta végezni az önkormányzat, összesen 2 millió forint értékben.

Karácsonyváró napot rendeztek a településen december 14-én. A Bükkösd Jövőjéért Alapítvány szervezésében kézműves foglalkozás és kulturális műsor is színesítette a programot.

CSERDI

A LEADER pályázaton nyert támogatás felhasználásával vásárolt mezőgazdasági vontatóhoz folyamatosan érkeznek a kiegészítő eszközök, hogy minél több területen tudják alkalmazni az új járművet.

Egy korábban romos épület felújításával és átalakításával, saját forrást igénybe véve, egy Fürdőházat kíván megnyitni az önkormányzat.

A településen már a jövő évre gondolva, befejeződött a zöldhagyma, a saláta és a fokhagyma ültetése a mintegy 3000 négyzetméter alapterületű fóliasátrokban.

CSERKÚT

A nyílászárók cseréjére és a fűtés korszerűsítésére is sor került a Művelődési Házban, valamint a boltban. A műszaki átadás október 31-én megtörtént.

December 8-án műsoros Mikulás napi ünnepséget rendeztek a település Művelődési Házában, amelyen ez alkalommal is sok gyermek jelent meg szüleiivel.

December 15-én a pécsi Vígságtevők nevű társulat előadásában, a Petőfi a „betyár” című előadással, és az azt követő vendéglátással köszöntötték a település szépkorú lakóit az Idősek Napja alkalmából.

HELESFA

Befejeződött a halastó lehalászása, közel 1600 mázsa hal került a hálókba, hamarosan megkezdődik a tó feltöltése.

A START közmunkaprogram keretében megvalósuló oktatáson jelenleg mintegy 21 fő vesz részt. Az érintettek Helesfáról, Cserdiből és Dinnyeberkiről érkeztek.

HETVEHELY

A településen 25 fő vesz részt a közmunkaprogram keretében meghirdetett kompetencia-oktatásban. A képzés helyszíne a Szolgáltatóház.

Ivóvízminőség-javító program indul a településen, melynek önrészehez az Európai

Unió Önerő Alapjából több mint 12 millió forintot nyert a település, és így már a teljes – 121 millió forintos – összeg rendelkezésre áll.

December 23-án adventi ünnepséget tartanak a Szolgáltatóházban, melynek keretében minden gyermek karácsonyi ajándékot kap az önkormányzattól, a helyi vállalkozók jóvoltából.

KÖVÁGÓSZŐLŐS

Az előírásoknak megfelelően elkészült a közös és a helyi önkormányzati hivatal villamos hálózatának szétválasztása.

A Zsongorkő Baráti Kör kertbarát munkacsoportjának szervezésében Márton napi bormustrát rendeztek a Buzás Andor Művelődési Házban.

Ünnepélyes megemlékezést tartottak Szent Borbála napja alkalmából a Kövágószőlősi Művelődési Házban és az Uránbányászati Múzeumban. Az eseményen részt vett Dr. Hoppál Péter, a térség országgyűlési képviselője is, akinek jelenlétében, egyházi közreműködéssel felszentelték a helyi általános iskola Bányamanó szakkörének új zászlaját is.

KÖVÁGÓTÖTTÖS

Elkészült a településen a közvilágítás korszerűsítése, ezzel is biztonságosabbá vált a közlekedés mind a gyalogosok, mind pedig az autósok számára.

A Belügyminisztériumtól érkező pályázati forrás segítségével 16 köbméter tűzifát tud kiosztani az önkormányzat nyolc, a testület által kiválasztott rászorulóknak.

Élünk a lehetőségekkel

(folytatás az 1. oldalról)

társulási üléseinket, én pedig személyesen képviseltem térségünk érdekeit az RHK és a hulladékkezelő társaság tevékenysége által érintett társulások közös értekezletein.

Milyen fontosabb fejlesztések, programok valósulhattak meg a térségben, mihez tudott segítséget nyújtani az RHK Kft-től érkező támogatás?

Elsősorban működési kiadásainak fedezésére tudtuk felhasználni a támogatást, ideértve az olyan fontos, közfeladatokat ellátó intézményeink fenntartását, mint az óvodák, iskolák, egészségügyi szolgáltatók. A közéletben, a gyermekéktetésben is nagy hasznukra volt ez a pénzügyi forrás. Emellett azért jutott fejlesztésekre is, beruházásokra. Vízelvezető árkok, járdák épültek és újultak meg, és természetesen a lakosság tájékoztatásához szükséges eszközpark is bővíthetett: fénymásológépet vásároltunk, a honlapunk üzemeltetéséhez szükséges fejlesztéseket valósítottunk meg, és a hangosító berendezések karbantartását is el tudtuk végezni. Utóbbi egyébként azért is fontos, mert ezt minden tagtelepülés tudja használni a falunapján és egyéb jeles eseményein.

A Nyugat-Mecseken túl, hol és milyen eseményeken tudták képviselni a társulást és az itt lakókat?

Az RHK Kft. már rendelkezik három, működő radioaktív hulladék-tárolóval, melyek környezetében szintén találunk olyan térségi társulásokat, mint nálunk a Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs és Területfejlesztési Önkormányzati Társulás (NYMTIT). Az év folyamán több olyan eseményt is rendeztek ezek a társulások, melyekre mi is meghívást kaptunk. Ilyen

volt a bátaapáti Nemzeti Radioaktív Hulladék-tároló térségében megrendezett TETT-re Kész Nap vagy a püspökszilágyi Radioaktív Hulladék Feldolgozó és Tároló környezetében alakult társulás, az Izotóp Tájékoztató Társulás tizenötödik születésnapja. A velük való együttműködés és a jó partneri kapcsolat kialakítása közös érdekünk. Szintén az idén ünnepelte fennállásának tizenötödik évfordulóját az RHK Kft., ahol személyesen tolmácsoltam a nyugat-mecseki térség jökvánóságait, és lehetőségem volt találkozni több szakemberrel és partnerrel is. Emellett ebben az évben is ellátogattunk civil szervezeteinkkel a Paksi Atomerőműbe és a mellette található Kiegészítő Kazetták Átmeneti Tárolójába. Meg kell említenem kiváló kapcsolatunkat a GMF-fel, azaz a nukleáris létesítmények környezetében fekvő településeket tömörítő európai szervezettel, valamint az Országos Atomenergia Hivatallal, a velük való együttműködés elemi érdekünk. Szót ejtenék arról is, hogy külföldi útjaink során mindig a hosszú távú kapcsolatok kialakítására törekszünk, ennek eredménye, hogy ahogy azt már említettem, a Tájoló Napokon rendszeresen vannak külföldi meghívottak, előadók, akár Svédországból, akár az Egyesült Királyságból is tudnék példát említeni.

A jövő évre vonatkozóan milyen tervekről tud beszámolni, akár a tájékoztatás, akár a beruházások terén?

Nem győzöm hangsúlyozni, hogy a jövő évi tájékoztató munka intenzitása nagyban függ attól, hogy elindulnak-e a kutatások. Ez ugye egyelőre, ismereteink szerint kutatófűrészeket, egy kutatóárok kiásását, tehát a Bodai Aleurolit Formáció minél jobb megismerését célzó helyszíni munkát jelent. Ez természetesen átlátható módon, a lakosság folyamatos tájékoztatása mellett

zajlana, de az ezzel kapcsolatos döntésről még egyelőre nem tudunk. Viszont az RHK Kft-vel rendszeresen megbeszéljük a következő időszak feladatait, így az itt élők is időben hozzájutnak majd a szükséges információkhoz. Remélve azt, hogy a 2014-es esztendőben előrelépés lesz a nyugat-mecseki, tehát egy majdani nagy aktivitású tárolóhoz szükséges előkészítő munkában, úgy gondolom, hogy egy aktívabb, több lábon álló tájékoztatómunkára lesz szükség, ideértve az internet adta lehetőségek kihasználását, további lakossági fórumok elindítását, a felnőttek mellett pedig a gyermekek informálását is, hiszen ne feledjük, ez egy olyan hosszú távú projekt, melyben az itteni fiataloknak kulcsszerepe lehet. Amit a jövő évi programokból már most említeni tudok, az a GMF konferencia, melyen azért is részt kívánunk venni, hogy tovább erősítsük nemzetközi kapcsolatainkat, a térségben pedig a Tájoló Nap jövő évi megrendezése élvez prioritást. A fejlesztésekkel kapcsolatban, most úgy gondolom, hogy februárban tudunk tájékoztatást adni, ugyanis az önkormányzatok akkorra véglegesítik programjaikat. A lényeg, hogy ha visszatekintek az évre, szép eredményekről tudunk beszámolni. Az itteni emberek látják, tudják, hogy a lehetőségeket maximálisan kihasználva igyekszünk jobbra tenni a hétköznapokat, és hogy minél több jövőbeni lehetőséget igyekszünk megragadni. A közeledő ünnepek alkalmával is igyekszünk sokak számára segítséget nyújtani, gyermekeknek, időskorúaknak és rászorulóknak kívánjuk szebbé tenni a karácsonyt. Itt ragadnám meg az alkalmat, hogy polgármestertársaim és a magam nevében, kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új esztendőt kívánjak a társulás településeinek élőknek és mindenkinek, aki figyelemmel kíséri munkánkat, és partnerünk a közös céljaink elérésében.

Képriport a 2013-as esztendőről

A tagtelepülések polgármestereinek összefogása a lakosság érdekeit szolgálja

A nyugat-mecseki küldöttség hasznos tapasztalatokra tett szert júniusi, angliai szakmai útja során

Az év eleji tájékoztató körút alkalmával, az RHK Kft. szakemberei minden érintett településre ellátogattak

A társulási ülések alkalmával rendszeresen lehetőség van megvitatni a térséget érintő feladatokat

A már hagyománnyá vált hetveheyi Niels Bohr fizika és kémia versenyen Boda csapata diadalmaskodott

A jubileumi Tájéoló Nap nagy érdeklődés mellett zajlott, a tudományos tanácskozáson is telt ház volt

TOVÁBBI BERUHÁZÁSOKAT TERVEZ AZ RHK KFT.

A hagyományokhoz híven, egy budapesti évzáró sajtótájékoztató keretében számolt be az újságíróknak az idei esztendő eredményeiről és jövő évi terveiről az RHK Kft. Az eseményen több NYMTIT tagtelepülés polgármestere is jelen volt, és a Nyugat-Mecsekkel kapcsolatos tervekről is szó esett.

A sajtótájékoztatón elhangzott, hogy a nagy aktivitású hulladékok végleges tárolásának lehetőségét vizsgáló program keretében, a Nyugat-Mecsekben tervez kutatómunkákat a hulladékkezelő társaság. Az elképzelések szerint itt, a 2014-es esztendőben kutatófúrások és egy kutatóárok kialakítását szeretnék megvalósítani a szakemberek. A helyszín megfelelőségi vizsgálatában a Baranya megyei Boda mellett található agyagkő kiváló vízzáró tulajdonsága játszik nagy szerepet. A tervek szerint 12 mély- és 2 sekélyfúrást végeznének el a következő kutatási fázisban, a 14 fúrás összesített hossza pedig több mint 10 kilométer lenne. A legmélyebb fúrások 1300-1600 méter mélyre hatolnának le, a kőzet elemzéséhez a felszínen kiásott kutatóárok hossza pedig 1 kilométert tenne ki. Ennek a programnak a végső célja, hogy a jelenlegi fázisban folyó munka eredményeként eljuthassunk a telephely kiválasztását előkészítő munkák megkezdéséig.

A nagy aktivitású hulladékkal kapcsolatos program végrehajtására azonban több évtized áll még rendelkezésre, ugyanis addig a paksi atomerőmű szomszédságában található Kiegyezett Kazetták Átmeneti Tárolója nyújt biztonságos elhelyezést az elhasznált fűtőelemeknek. Itt jelenleg 7687 kazettát tárolnak 20 kamrában, és a modulszerűen bővíthető létesítményben 4 újabb kamra építését kezdik meg jövőre. A nem atomerőművi eredetű, tehát az úgynevezett intézményi – az egészségügyből, a kutatószobákból és az iparból származó – radioaktív hulladékokat a Pest megyében található, püspökszilágyi Radioaktív Hulladék Feldolgozó és Tárolóban helyezik el. Ennek

a létesítménynek is zajlik a fejlesztése, a munkák jelentős részét már elvégezték, jelenleg a diszpécserközpont korszerűsítésén és a laborépület átalakításán van a hangsúly.

A Tolna megyei Bábaapátiban található Nemzeti Radioaktív Hulladék-tároló kapcsán elhangzott, hogy az egy évvel ezelőtt átadott felszín alatti létesítményben eddig összesen 160 konténer, azaz mintegy 1440 hordó kis és közepes aktivitású radioaktív hulladék végleges tárolását oldotta meg az RHK Kft. „Két tárolókamra már elkészült, két újabb kialakításához pedig a napokban megkötendő szerződés keretében kívánunk nekikezdeni a felszín alatti létesítményben. A tároló amellet, hogy évszázadokra biztosítja az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. kis és közepes aktivitású hulladékainak biztonságos elhelyezését, méltán kivívta a nemzetközi nukleáris szakemberek elismerését is, akik nagyszámban látogatják a létesítményt tapasztalatszerzés céljából” – mondta Dr. Kereki Ferenc, az RHK Kft. ügyvezető igazgatója.

Szó esett arról is, hogy a hulladékkezelő telephelyeinek és kutatási programjának társadalmi elfogadottsága igen magas, köszönhetően annak, hogy az összes, a társaság tevékenysége által érintett területen aktív kapcsolatot tart fenn a helyi önkormányzatok által alapított térségi társulásokkal, melyek az érintett lakosság folyamatos tájékoztatásában is segítik a munkát. Ennek kapcsán többen megjegyezték, hogy az NYMTIT tagtelepüléseiben igen hatékony a lakosság tájékoztatása, és ezt az idei közvélemény-kutatási eredmények is alátámasztják. Az RHK Kft. programjainak végrehajtásához a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap nyújt fedezetet, melynek legnagyobb befizetője a paksi atomerőmű. A 2014-es esztendőben várhatóan mintegy 5,8 milliárd forintnyi beruházást hajthat végre a társaság, és ebből 401 millió forint a nagy aktivitású hulladékok majdani telephelyének kiválasztásával kapcsolatos munkára van betervezve.

Dr. Kereki Ferenc részletesen beszámolt a társaság idei eredményeiről

Az NYMTIT-et is többen képviselték Budapesten

Az évzáró sajtótájékoztatók mindig élénk sajtóérdeklődés mellett zajlanak

A sajtótájékoztató után a térségi társulásoknak is alkalmuk volt átbeszélni közös feladataikat

Tizenöt éves a RHK Kft.

Tizenöt évvel ezelőtt, 63 munkatárssal kezdte meg működését a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Társaság, amely mára 204 fős, négy fontos projektért felelős, évi 30 milliárd forinttal gazdálkodó céggé nőtte ki magát. Az évfordulóról 2013. november 4-én, a budapesti Danubius Hotel Flamencóban rendezett ünnepségen emlékeztek meg. „Tizenöt éve a társaság egy barakképületben, szinte a nulláról indult. Ma pedig a radioaktív hulladékok elhelyezéséért és kezeléséért felelős, komoly cég vagyunk, melynek eredményeire méltán lehetünk büszkék” – hangsúlyozta megnyitó beszédében Dr. Kereki Ferenc, a jelenlegi ügyvezető igazgató, aki elődeinek érdemeit is kiemelte.

A rendezvény első köszöntőjét Maróthy Lászlótól hallhatták a résztvevők, aki – a társaság első vezetőjeként – az indulás küzdelmeiről, a bátaapáti tároló ügyét nehezítő körülményekről is beszélt.

A következő emlékező Dr. Hegyháti József, az RHK Kft. második ügyvezető igazgatója volt. A cég élén töltött nyolc

évről szólva az elhivatott, jó szellemű csapatot dicsérte, és azt hangsúlyozta, milyen szerencsés, hogy a társaság jó néhány sikerének részese lehetett.

Külföldi vendége is volt az ünnepségnek, Dr. Hans Codée személyében. A Club of Agencies szervezet elnöke az RHK Kft. működésének nemzetközi elismertségéről beszélt. Mint mondta, a radioaktív hulladékkezelést végző társaságok klubjában a magyar társaság „tizenkét csillagot” érdemlő, kiemelt helyet foglal el.

Utolsó felszólalóként Dr. Rónaky József, az Országos Atomenergia Hivatal nyugalmazott vezetője lépett a pulpitusra. A felügyeleti szerv szemszögéből elsősorban az RHK Kft. működését lehetővé tevő Központi Nukleáris Pénzügyi Alap létrejöttéről, a törvényi háttér alakulásáról emlékezett meg.

Zárszavában a társaság jelenlegi ügyvezető igazgatója, Dr. Kereki Ferenc már a jövő feladatait vázolta, és ismételten aláhúzta a társadalmi kapcsolatok fontosságát, amely az előtte szólók mondanójában is erőteljes hangsúlyt kapott.

Az ünnepség elmaradhatatlan tartozéka volt a születésnap tortája is

Ezt követően az RHK Kft. sorrendben harmadik vezetője két elődjével közösen felvágta a születésnap tortát. Az NYMTIT képviselőjében, Kovács Győző elnök köszöntötte a társaságot és tolmácsolta a nyugat-mecsekiek jókívánságait. A közös ebéd után rövid dunai hajózás zárta a programot.

Európai vezetők találkoztak hazánkban

Bátaapátiban az impozáns tárolókamra is kitérta kapuit a látogatók előtt

November 4-6. között hazánkba látogattak az európai radioaktív hulladék-kezelő társaságok vezetőinek egy csoportja. A „Club of Agencies” tagjai először az RHK Kft. által szervezett budapesti tanácskozáson vettek részt, majd egy szakmai út keretében meg-

tekintették Pakson a Kiegészített Kazetták Átmeneti Tárolóját, valamint Bátaapátiban a Nemzeti Radioaktív hulladék-tároló felszíni és felszín alatti létesítményeit. A szakemberek – akik maguk is beszámoltak saját hazájuk hulladékkezelési koncepciójára –

elismerően nyilatkoztak a magyarországi tapasztalataikról. Különösen a tavaly átadott bátaapáti, a kis és közepes aktivitású atomerőművi eredetű radioaktív hulladék végleges elhelyezésére épített tárolókamra nyugtázta le a külföldi látogatókat. Az esemény záróestjén Hans Codée, a szervezet holland elnöke köszönetet mondott Dr. Kereki Ferenc ügyvezető igazgatónak és az RHK Kft. munkatársainak a háromnapos találkozó kiváló lebonyolításáért és a színes, változatos szakmai programért. Az európai vezetők ilyen és ehhez hasonló találkozók keretében vitatják meg a radioaktív hulladék-kezeléssel kapcsolatos fejleményeket és a különböző országok tapasztalatait. A Nyugat-Mecsek kapcsán is jelentős érdeklődés mutatkozott, a vendégek részletes tájékoztatást kaptak a nagy aktivitású program keretében elvégezni kívánt kutatómunkáról.

Kisnémediben ünnepelt az ITT

Jeles eseményt ünnepeltek a Pest megyei Kisnémediben, az Izotóp Tájékoztató Társulás (ITT) egyik tagtelepülésén. A Radioaktív Hulladék Feldolgozó és Tároló (RHFT) közelében fekvő falvak tizenöt éve alapították meg az ITT-t, illetve annak jogelődjét, és ebből az alkalomból tartottak jubileumi ünnepséget. Dr. Kereki Ferenc, az RHK Kft. ügyvezető igazgatója beszédében köszönetet mondott a térség polgármestereinek az elmúlt évek sikeres együttműködésében betöltött szerepükért, majd értékelte az RHFT, tehát a nem atomerőművi eredetű, kis és közepes aktivitású radioaktív hulladékok tárolójának tevékenységét, és beszámolt annak korszerűsítéséről.

Edelman György, az ITT elnöke ünnepi felszólalásában kitért a térség lakosságának pozitív hozzáállására, valamint az ehhez szükséges, folyamatos, őszinte tájékoztatás fontosságára is. Mellettük jelen volt és beszédet tartott Dr. Harrach Péter, a térség országgyűlési képviselője; Dr. Hegyháti József, az RHK Kft. korábbi ügyvezető igazgatója; Buday Gábor az RHK Kft. volt műszaki és tudományos igazgatója; valamint Szódi Imre, az ITT munkatársa is. Az eseményen, melyen a települések vezetői mellett, a társszervezetek és az együttműködő partnerek képviselői is jelen voltak, fotómontázsok segítségével idézték fel az elmúlt másfél évtized fontosabb pillanatait,

a társulás életében jelentős szerepet betöltő momentumokat.

Edelman György a környék településeinek fejlődését is fontosnak tartotta kiemelni

Gondolatok ünnepléskor

A természetben az állatok után szinte nem marad hulladék. Az elejtett zsákmányt gyakorlatilag teljesen felfalják a ragadozók, a végső maradványokról pedig gondoskodnak a takarító fajok, a keselyűktől a hangyákig. Volt idő, amikor még az emberek után sem sok maradt. Közvetlenül a háború után egy tanyán éltem – ott semmi sem számított hulladéknak. Kenyeret, étket sosem dobtunk ki, valóban minden elfogyott, az utolsó morzsáig. Az egyéb hulladék szintén teljes egészében hasznosult. Igaz, az mind szerves anyag volt, mert akkor még nem ismertük a le nem bomló műanyagokat...

Napjainkban a civilizáció „melléktermékeként” bizony alaposan megváltozott a helyzet. Az ember az általa uralt bolygón rengeteg hulladékot termel, és persze nem csekély mértékben veszélyeset is: kemikáliák, maradék gyógyszerek, kimerült szárazelemek és akkuk, műanyag eszközök, csomagolóanyagok (meg még sok más) hatalmas tömegét. És persze az életünket alapjaiban meghatározó, hozzá nélkülözhetetlen energiatermelés maradványait is – a szénróművek salakhegyeitől kezdve az atomerőművekben keletkező sugárzó hulladékgig. Ez utóbbiakból ugyan legalább három nagyságrenddel kevesebb keletkezik, mint a naponta termelődő ipari és kommunális (háztartási) hulladékból, ám a radioaktívok kezelését, elhelyezését nagyon szigorú szabályok szerinti biztonsági eljárások határozzák meg. Ezért volt rendkívül nagy jelentőségű, hogy az 1996-ban megalkotott „atomtörvény” rendelkezett egy olyan intézmény létrehozásáról is, amely – az 1998-as megalakulásától kezdve – profi módon szervezi, irányítja a különféle sugárzó hulladékokkal összefüggő teendőket.

Míndez a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Nonprofit Kft. (RHK Kft.) nemrégiben ünnepelt, 15 éves születésnapja kapcsán jutott eszembe. Ennek az intézménynek a fontosságát akkor láthatjuk igazán, ha az elmúlt másfél évtizedet végiggondoljuk.

Nagyon összetett feladatot kapott a most tizenöt éve megalakított cég elődje, akkor még Kht., vagyis közhasznú társaság. Ugyanis nemcsak a paksi atomerőmű különböző aktivitású és tömegű hulladékaikról kellett elkezdenie a gondoskodást, hanem egyéb (ipari, mezőgazdasági, orvosi) felhasználások során keletkezett sugárzó anyagokról is. Rendbe kellett hozni a legelső, még megfelelő szakértelem nélkül létrehozott

lerakókat. Komoly erőfeszítést igényelt a nagy aktivitású és hosszú lebomlású kiegészítő fűtőelemek biztonságos átmeneti, ötven évre szóló tárolásának megteremtése is. És nem kevésbé jelentős a viszonylag nagy tömegű kis és közepes aktivitású hulladékok kezelésének és tárolásának megoldása (ezek a paksi atomerőműből származó elhasznált munkakesztyűk, szerelvények, alkatrészek, szerszámok).

Kiváló csapat gyűlt össze annak idején az RHK Kht-ban, és azóta is nagyszerű szakemberekből áll a társaságnál. Emlékszem az indulás első éveire – jól ismertem a barakkbeli „ösidőben” a főleg az atomerőműből érkező lelkes és hozzáértő embereket, akiket a jeles nukleáris szakember, Maróthy László, az alapító vezető fogott össze. Az öt követő Dr. Hegyháti József jelentős tudományos, ipari és – korábbi helyettes államtitkári pozíciója révén – államigazgatási tudást hozott a társaságba. A cég jelenlegi vezetője, Dr. Kereki Ferenc, szintén igazi szakember, bányamérnökként a mecseki bányában végigjárta a ranglétrát, egészen a bányakapitányságig. Maga az RHK Kft. pedig mára – a feladatokkal együtt – létszámban is nagyot nőtt, kis híján három és félszeresére.

Magam az országban elsők között végzett nukleáris szakmérnök vagyok, ami nem annyira dicsőség, mint inkább a magas kor bizonyítéka. Végigjártam a paksi terepet, még az első reaktor beépítése előtt. Szakmánk számos kiválóságát ismerem, és büszkén mondhatom, nemzetközileg is kiválónak számít a magyar nukleáris szakma, az első generációjától a mostani, immár harmadikig. Közülük is elismerésre méltó az RHK Kft. csapata, beleértve a ma már nyugdíjasokat és a fiatalokat egyaránt.

Amit kiemelésre méltónak tartok – az RHK sok szép szakmai eredménye mellett –, az a kapcsolatuk a „laikusokkal”. Hiszen a társadalom többsége nukleáris téren laikus, beleértve akár a magasan képzett, de más szakmában ügyködő diplomásokat is. Nagyszerű érdeme az RHK Kft. szakembereinek, hogy folyamatosan adtak és adnak tájékoztatást az ilyen témákban, ügyekben járattan, de nagyon is érintett, olykor ijedős, sőt, nem egyszer szándékosan félrevezetett embereknek. Felkészülten, türelemmel, soha nem lekezelően, és – ami a legfontosabb – mindig tisztességgel, hitelesen. Meg is van az eredménye ennek a kiemelkedő munkának, ezt bizonyítja az a kétévénkén-

ti reprezentatív felmérés, amely szerint a cég telephelyei közelében élők, az érintett lakosság jól ismeri és elfogadja a társaság működését. És ami még csattanósabb bizonyíték: a bátaapáti hulladéktárolót 95 százalékos arányban elfogadó, 2005-ben tartott népszavazás.

Az RHK-csapat munkáját persze elsősorban az dicséri, hogy elkészült és már javában működik a kis és közepes aktivitású erőművi hulladékok bátaapáti tárolója, amelyet komoly nemzetközi elismerés övez. Hasonlóképpen eredményes a Kiegészítő Átmeneti Tárolójának biztonságos működése és folyamatos magas színvonalú bővítése, nemkülönben a püspökszilágyi létesítmény felújítása, modernizált üzemelése.

Egy évforduló jó alkalom arra is, hogy a visszatekintő számvetésen túl előretekintsünk a további teendőkre, a jövő munkáira. Az RHK Kft. nem szűkölködik új feladatokban, hiszen előttük áll a nagy aktivitású kiegészítő fűtőelemek végleges tárolásának megoldása. Most tehát a munkák súlypontja Tolnából Baranyába tevődik át, a bodai agyagkötőmb térségébe.

Mit mondhat a tizenöt év egyik tanúja a születésnaposnak?

Barátsággal kívánok az eddigiekhez hasonló együttműködést, eredményeket, összetartó munkálkodást és sikereket az RHK Kft. kiváló csapatának!

Dr. Szentgyörgyi Zsuzsa villamosmérnök, a Magyar Mérnök Akadémia tagja

Cserdi ismét a tettek mezején

Cserdi Önkormányzata a Türr István Képző és Kutató Intézet Pécsi Igazgatóságával közösen tartott workshopot november 4-én a településen. A polgármesteri hivatalban megtartott eseményre a környék civil szervezetei is meghívást kaptak, annak érdekében, hogy a későbbiekben részt vehessenek a Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósításában. Már a program előkészítésében is több egyesület és alapítvány működött közre, segítve az adatszolgáltatást. Mivel az érintett

célcsoportokkal ezek a szervezetek vannak közvetlen kapcsolatban, így ők tudják majd nyomon követni, hogy a feltárt problémák megoldására hozott intézkedések, milyen ütemben valósulnak meg.

Bogdán László, Cserdi polgármestere köszöntő beszédében kitért arra, hogy a problémák elöl nem lehet elbújni és célja, hogy a magyarországi cigányságról egy jobb kép alakuljon ki, de ezért a cigányságnak tennie kell. Reményét fejezte ki, hogy Cserdiről az a

kép alakult ki a megyében, hogy tesz a változásért, a békés együttélésért.

A workshopon – mely találkozó lényege, hogy egy adott kérdést vagy problémát közösen elemezzenek a résztvevők, és megoldási javaslatokat dolgozzanak ki rá – részt vett Hegedűs István, a Baranya Megyei Cigány Kisebbségi Önkormányzat elnöke is, aki az önkormányzatok tevékenységéről tartott előadást, kihangsúlyozva azok konfliktuskezelő szerepét.

Aktív sportélet Kővágószőlősen

November 19-én és 20-án rendezték meg a Zsongorkő Focikupát a Kővágószőlői Általános Iskolában. A környékbeli általános iskolások részére, fiú és lány kategóriában kiírt tornát idén már a második alkalommal rendezték meg. Ez a kupa régebben már színfoltja volt a helyi sportéletnek, de olykor anyagi, olykor pedig egyéb okok miatt, hosszú évekig szünetelt.

Kővári Zoltánné iskolaigazgató és Pók Csaba testnevelő tanár ötletét, miszerint érdemes lenne újraéleszteni a tornát, felkarolta a Zsongorkő Baráti Kör, élén Varga Géza elnökkel, aki örömmel üdvözölte az ötletet. A Zsongorkő Baráti Kör az együttműködési megállapodás keretében vállalta az esemény szponzorációját, az iskola pedig viszonzásul évi három alkalommal

ingyen bocsátja a Baráti Kör rendelkezésére a tornacsarnokot.

Az újraélesztett kupán, tavaly még csak fiúk, idén pedig már fiúk és lányok részvételével zajlott a verseny. Az idei győztes fiúcsapat Pellérd volt, a második helyen Bogád, a harmadik helyen pedig Baksa végzett. A kővágószőlői fiúk ezúttal negyedikek lettek. A lánycsapatok versenyében viszont brillíroztak a helyiek, és otthon tartották az első helyezettnek járó kupát. A második helyen Baksa csapata végzett, a harmadik az egerágiak, a negyedikek pedig a pellérdiek lettek.

A díjakat a Baráti Kör nevében, Varga Géza adta át. Kővári Zoltánné az esemény végén arról tájékoztatta a megjelenteket, hogy a gyümölcsöző együttműködésnek köszönhetően, jövőre egy

házi sakkbajnoksággal is bővítik az iskolai versenyek sorát, melyet az ez esetben is támogatást nyújtó szervezetről, Zsongorkő Sakkbajnokságnak neveztek el.

Az összefogásnak köszönhetően újraéledt a labdarúgó torna, amelyen már a hölgyek is megmutathatták játéktudásukat

Adventi gyertyafény a Zsongorkő lábánál

Az első gyertyát a hagyományokhoz híven a polgármester gyújtotta meg

Közel kétszáz helyi polgár vett részt Advent első vasárnapjának estjén a kővágószőlői Hősök tere, az Önkormányzat által szervezett gyertyagyújtó ünnepségen. A ceremónia előtt a résztvevők elzarándokoltak Dr. Ágoston József emléktáblájához is, ahol Sándor Tibor polgármester emlékező beszédében röviden felidézte a második világháborúban elhunyt körjegyző életének fontosabb állomásait, a településért végzett munkájának ered-

ményeit, majd a lakosok és az önkormányzat nevében koszorút helyeztek el Varga Géza alpolgármesterrel.

Ezt követően vette kezdetét az adventi ünnepség, ahol az általános iskola tanulói, Kővári Zoltánné igazgató vezetésével verses és zenés műsorral teremtettek kellemes hangulatot a tere. „A mai napon elindulunk az adventi úton, amely alatt felkészülünk a kereszténység legnagyobb ünnepére. Karácsonyra készülve ne csupán a szeretetet kifejező, dicséretes ajándékozásra, és főleg ne kizárólag csak az ünnep járulékos részleteire gondoljunk, hanem igyekezzünk lelkileg is felkészülni Urunk születésének ünnepére” – mondta szentbeszédében Balázs Zoltán kővágószőlői plébános.

Egy régi római hagyományt felelevenítve – amikor is a település első embere gyújtja meg a gyertyát – Balázs atya felkérte Sándor Tibor polgármestert, hogy gyújtsa meg az adventi koszorú első gyertyáját, melynek fényénél forró teával, forralt borral és pogácsával kínálták a jelenlévőket, akik körbesétálhatták a Hősök tere felállított betlehemet.

NYUGAT-MECSEKI
Tájéoló
Bakonya, Boda, Bükkösd, Cserdi, Cserkút, Helefa, Hetvehely, Kővágószőlős, Kővágótöttös

KISTÉRSÉGI LAP

Kiadja a Noguchi Porter Novelli
(1054 Budapest, Szabadság tér 7.)

Felelős kiadó a kft. ügyvezető igazgatója.

Szerkeszti a szerkesztőbizottság.

Készült a Ferling PR Kft.
közreműködésével.

Nyomás: V-TESA Bt.

ISSN 1786-0563